

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Моделі і технології фінансово-економічних процесів»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Фінанси, банківська справа і страхування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр / бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада   доцент кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

Кузьменко Олександра Костянтинівна
кандидат економічних наук, доцент

Контактний телефон	50-92-05
Електронна адреса	oldrakk@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua
Консультації	очна http://www.ek.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://el.puet.edu.ua

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	є підготовка фахівців, здатних за допомогою навичок з моделювання та використання інформаційних технологій вирішувати практичні проблеми для прийняття обґрунтованих, цілеспрямованих, оптимальних, своєчасних і свідомих економічних рішень для ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання.
Тривалість	3 кредитів ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (залік).
Базові знання	Наявність знань з навчальної дисципліни Методика пошуку та обробки інформації у сфері фінансів.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинені оволодіти здобувач
<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР05. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.</p> <p>ПР07. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.</p> <p>ПР08. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p>	<p>ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ		
Тема 1. Принципи побудови фінансових та економічних моделей	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.
Тема 2. Коваріація, дисперсія і кореляція	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завдання самостійної роботи у розрізі тем</i>
Тема 3. Методи побудови загальної лінійної моделі	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.
Тема 4. Множинна регресія в нелінійних моделях	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.
Модуль 2. УЗАГАЛЬНЕНІ МОДЕЛІ ФІНАНСОВИХ ОБЧИСЛЕНЬ		
Тема 5. Узагальнені моделі фінансових обчислень	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.
Тема 6. Економетричні моделі динаміки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завдання самостійної роботи у розрізі тем</i>
Тема 7. Системи одночасних рівнянь.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання та навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення. 2. Виконати практичні завдання винесені на самостійну роботу студента. 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою.

Інформаційні джерела

Основи:

1. Григорків В.С. Моделювання економіки: підручник / В.С. Григорків. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 360 с.
2. Гур'янова Л.С., Клебанова Т.С., Сергієнко О.А., Прокопович С.В. Економетрика. Навчальний посібник -Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 389 с.
3. Інформаційні технології та моделювання в економіці: зб. наук. пр. - Черкаси : БрамаУкраїна, 2009. - 274 с.
4. Кирій В. В. Прикладні задачі моделювання економічних процесів : навч. посібник / В. В. Кирій, Н. І. Фастова ; ХНУРЕ. - Харків : ХНУРЕ, 2015. - 208 с.
5. Козьменко О. В., Кузьменко О. В. Економіко-математичні методи та моделі (економетрика): Навч. посібник – Суми: Університетська книга, 2018. – 406 с.
6. Корхін А.С., Турчанінова І.Ю. Моделювання економіки: навч. пос. / А.С. Корхін, І.Ю. Турчанінова, – М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. заклад «Нац. гірн. ун-т». – Д. : ДВНЗ «НГУ», 2016. – 104 с.
7. Корхін А.С., Турчанінова І.Ю. Моделювання економіки: навч. пос. М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. заклад «Нац. гірн. ун-т». Д. : ДВНЗ «НГУ», 2016. 104 с.
8. Лабскер Л.Г. Вероятностное моделирование в финансово-экономической области. – М.: Альпина Паблишер, 2002
9. Островський П.І., Гострик О.М., Добрунік Т.П., Радова О.В. Моделювання економічних процесів: Навчальний посібник. Одеса. ОНЕУ, 2012. 132 с.
10. Сучасні та перспективні методи і моделі управління в економіці. Монографія – Режим доступу: http://www.uabs.edu.ua/images/stories/docs/K_F/Yepifanov_16.pdf.

Додаткові:

12. Рогоза М.Є. Потенціал розвитку торговельних підприємств: моделі, алгоритми, оцінка: монографія / М.Є. Рогоза, О.К. Кузьменко. - Полтава: ПУЕТ, 2013. – 119 с.
13. Kononenko Z. Mechanism of financial and credit support of entrepreneurial activities / Z. Kononenko, O.K. Kuzmenko, K. Pylypenko // Competitiveness and sustainable development. – Т. 2. – р. 34-36.
14. Кузьменко О.К. Синергетичний ефект в системі управління фінансовими результатами на підприємстві / О.К. Кузьменко, О.В. Тимошенко // Implementation of modern science and practice. Abstracts of XXV International Scientific and Practical Conference. Varna, Bulgaria. 2021. Pp. 132-135.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office, MathCad

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної

кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: Студент, що має сертифікати, свідоцтва, дипломи, які отримані знання здобуті у результаті у неформальної або формальної освіти, має право на перезарахування результатів за відповідними темами курсу, але не більше 50% від загальної кількості годин курсу.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (18 балів); завдання самостійної роботи (16балів); виконання тестових завдань (12 балів); поточна модульна робота (10 балів)	60
Модуль 2 (теми 5-7): обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (9 балів); завдання самостійної роботи (9 балів); виконання тестових завдань (9 балів); поточна модульна робота (10 балів)	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни